

סליחה על השאלה

סדנא לצוותים חינוכיים

משרד החינוך

מישרים
להוגנות בחינוך

עוני והדרה חברתית

מבוא

"הִזְהָרוּ בְּבְנֵי עַנְיִים שְׂמֵחַן תֵּצֵא תוֹרָה"

(תלמוד בבלי, מסכת נדרים פא, ע"א)

אנשים העובדים בקהילות בעלות מאפיינים של רקע והדרה חברתית, לא אחת מרגישים אף הם בהדרה, בין אם משום שסביבה זו מוכרת להם מילדות ובין אם משום שהם חווים את כאבי האנשים איתם הם עובדים, בעצמם.

בסדנא זו נרצה להנכיח את מושגי העוני וההדרה החברתית ומשמעויותיהם ולבחון את עצמנו ואת עשייתנו החינוכית ביחס לסובלים מעוני והדרה חברתית.

פרדיגמת המודעות לעוני רואה בעוני הפרה של זכויות אדם ומגדירה אותו כמחסור בשלושה מעגלים: מחסור חומרי במשאבים, מחסור בהזדמנויות חברתיות ומחסור בהון סימבולי - מחסור בכבוד, בהכרה ובהון חברתי.

מחסור זה מתואר בספרות גם כ'נכות שקופה' שילד או מבוגר נושא עימו בכל מקום בו הוא נמצא. היותה של נכות זו שקופה לא מאפשרת לנו לדבר עליה, ללמוד אותה ולפתח יכולות התמודדות איתה.

שיתוף

מהם עוני והדרה חברתית?

על הרצפה פרוסים קלפים בהם תמונות המבטאות צורות שונות של הסתכלות על עוני והדרה חברתית. התבוננו בקלפים ומצאו את הקלף המבטא עבורכם בצורה הבהירה ביותר, את אופן הביטוי של המושגים עוני והדרה חברתית.

שתפו את הקבוצה מדוע בחרתם בקלף זה?

YouTube ^{IL}

Search

🔥!סליחה על השאלה עונה 2 ? | מתחת לקו העוני - שידור בכורה ביוטיוב

צפייה משותפת

בעקבות הצפייה

• שתפו בדמות אחת מהסרטון אליה התחברתם, מדוע?

• אילו מבין ההתמודדויות עליהם מסופר בסרטון מוכרת לך באופן אישי, תרצה. לפרט?

• מה התחדש לך על עוני והדרה חברתית בעקבות הצפייה בסרטון?

איסוף

אנא שתפי במחשבותיך על אחת מהשאלות:

- על מה בעבודתי החינוכית ארצה להסתכל בעקבות הסדנא?
- מה ארצה ללמוד עוד על הנושא?
- איזו שאלה נותרה פתוחה עבורי?